

AKIMIRKOS

Pirmųjų
krikštynos
3-4 psl.

INTERVIU

5-7 psl.

KULTŪRA

Ką veikti gruodį
Vilnuje?

8 psl.

**MOKINIŲ
DARBAI**

Ar praeitis gali
būti nemirtinga?

9-10 psl.

IŽANGOS ŽODIS

Lapkritis - mėnuo, kai cepelininiam dangui užklojus žemę, norisi kažkur pasislėpti. Kaip matote ir mūsų komandą sekėsi sunkiai nufotografuoti, besislepiančią už mokyklos sodo medžių.

O tuo tarpu džiaugiamės pranešdami, kad šis numeris teikia galimybę mokytojams geriau pažinti net keturis savo kolegas, kai kuriems mokiniams - savo auklėtojus.

Viliamės, mėnraštį peržvelgę mokiniai pasisems įkvėpimo saviems literatūros darbams!

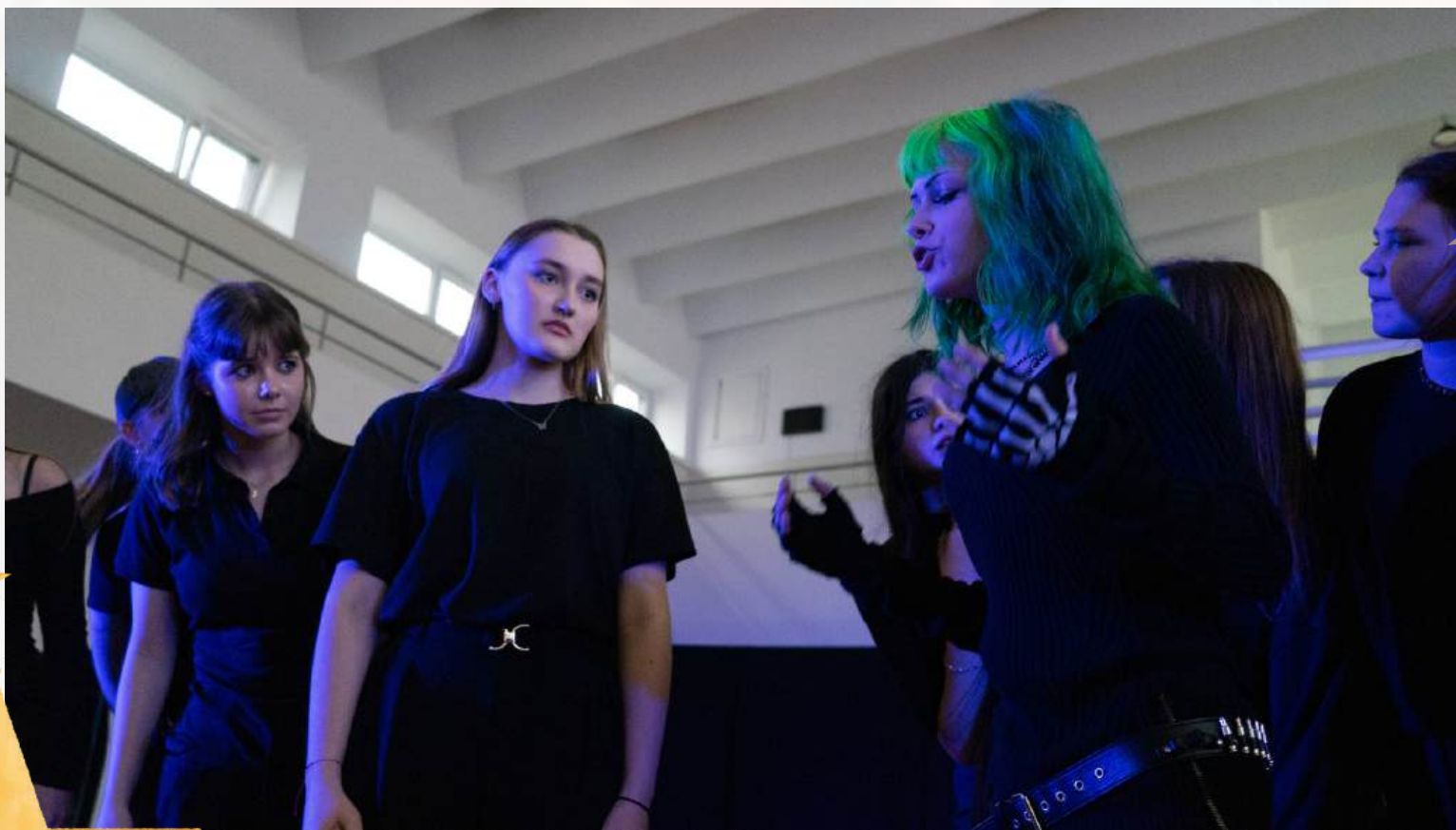
Skanios arbatos linkinti,
Mėnraščio komanda

AKIMIRKOS

Spalio 31 d. įvyko pirmųjų krikštynos. Pirmokėliai jau tapo mokyklos dalis. Kiekviena klasė surengė išskirtinius šokių pasirodymus pasirinkta tematika, dalyvo ne tik mokiniai bet ir auklėtojai.

AKIMIRKOS

INTERVIU SU I-OKŲ MOKYTOJAIŠ

Ką pagalvojote, kai pirmąkart pamatėte savo auklėtinius?

Daiva Semeškienė:

Kad laukia daug prasmingo ir smagaus laiko kartu.

Renata Šileikienė:

Pirmą kartą pamačiau Rugsėjo 1-ąją ir pagalvojau, kad tai naujas startas mums visiems, ir kad norėsiu kuo greičiau juos pažinti.

Alina Vaitkuvienė:

Kad yra nedrąsūs ir lengvai įsitempę

Adomas Pakalnis:

Tvarkingi, pasitempę, kaip įprasta pradžioje - tylūs. Klausė kiekvieno žodžio. O tos gėlės Rugsėjo pirmąją... net man, vyrui, tai buvo tikrai malonu.

INTERVIU SU I-OKŲ MOKYTOJ AIS

Kuo naujieji auklėtiniai jau spėjo nustebinti?

Daiva Semeškienė:

Taip savo nuoširdumu, humoro jausmu ir išradingumu.

Renata Šileikienė:

Nustebino jų nuoširdumas ir tai, kaip drąsiai jie parodė savo charakterius.

Alina Vaitkuvienė:

Savo geru elgesiu ir mokymusi. Taisyklių, susitarimų laikymusi.

Adomas Pakalnis:

Komandiškumu. Stengiuosi, kad seniūnas būtų tarsi komandos kapitonas, kuris telkia visus. Galiu tuo tik pasidžiaugti: tiek Karolina, tiek Ugnė dirba nuostabiai, o klasė puikiai bendradarbiauja.

Kokia/u auklėtoja/u stengiatės būti? Kaip sekasi?

Daiva Semeškienė:

Supratingu, padedančiu. Manau, puikiai.

Renata Šileikienė:

Noriu būti, tokia auklėtoja, kuri mokiniams reiškia saugumą, pagarbą ir atvirą širdį. O kaip sekasi? Kasdien šiek tiek geriau - matau jų šypsenas, pasitikėjimą ir tai mane skatina augti kartu.

Alina Vaitkuvienė:

Teisingu, rūpestingu. Tobulėjimui ribų nėra :)

Adomas Pakalnis:

Stengiuosi būti vyresniu draugu. Nenoriu, kad manęs bijotų - noriu, kad nieko neslėptų, kas yra gerai ar blogai. Kaip klasės vadovas suprantu, kad vienam žmogui reikia daugiau griežtumo, o kitam griežtumas gali būti tarsi įžeidimas. Todėl visur stengiuosi būti lankstus.

INTERVIU SU I-OKŲ MOKYTOJAIŠ

Auklėjama klasė - galvos skausmas ar širdies džiaugsmas?

Daiva Semeškienė:
Tikrai širdies džiaugsmas.

Renata Šileikienė:
Tai - širdies džiaugsmas su tam tikrais iššūkiais, kurie padeda augti tiek man kaip auklėtojai, tiek ir auklėtiniams.

Alina Vaitkuvienė:
50 / 50. Po lygiai ir džiaugsmo, ir galvos skausmo. Proporcija priklauso nuo klasės.

Adomas Pakalnis:
Nors kasdien reikia tikrinti lankomumą, pateisinimus, pažymius, atlikti einamuosius ir papildomus darbus, atrodytų - galvos skausmas. Bet galva labai greitai nustoja skaudėti, o širdis prisipildo džiaugsmo!

Kokią didžiausią klaidą esate padariusi/ęs užėmęs šias pareigas? Ko pasimokėte?

Daiva Semeškienė:
Dar jokios ir tikiuosi, jų nebus.

Renata Šileikienė:
Didžiausia mano klaida buvo manyti, kad viską turiu padaryti pati. Išmokau labiau pasitikėti mokiniais. Tai padėjo suprasti, kad geriausi rezultatai gimsta tada, kai dirbame kartu.

Adomas Pakalnis:
Dabar į galvą ateina vienas linksmesnis nutikimas. Suvedinėjau duomenis į dienyną, ir reikėjo pakviesti tėvus į susirinkimą. Išsiunčiau laiškus - žinoma, laikydamasis BDAR. Skambina vienas jaunas iš balso vaikinukas ir sako: „Čia turbūt klaida, aš neturiu vaikų." O kas įdomiausia - patikrinau, ir tikrai toks el. paštas buvo duotas. Suveddamas duomenis nesuklydau, bet situacija buvo komiška.

Kokia/u auklėtoja/u stengiatės būti? Kaip sekasi?

Daiva Semeškienė:
Supratingu, padedančiu. Manau, puikiai.

Renata Šileikienė:
Noriu būti, tokia auklėtoja, kuri mokiniams reiškia saugumą, pagarbą ir atvirą širdį. O kaip sekasi? Kasdien šiek tiek geriau - matau jų šypsenas, pasitikėjimą ir tai mane skatina augti kartu.

Alina Vaitkuvienė:
Teisingu, rūpestingu. Tobulėjimui ribų nėra :)

Adomas Pakalnis:
Stengiuosi būti vyresniu draugu. Nenoriu, kad manęs bijotų - noriu, kad nieko neslėptų, kas yra gerai ar blogai. Kaip klasės vadovas suprantu, kad vienam žmogui reikia daugiau griežtumo, o kitam griežtumas gali būti tarsi įžeidimas. Todėl visur stengiuosi būti lankstus.

KĄ VEIKTI GRUODĮ VILNIUJE?

Christmas Gastro Market: Kaip ir kasmet, gruodžio mėnesį Lukiškių kalėjimo kompleksas taps tikra žiemos pasaka. Čia sužibs eglės, šventinės dekoracijos, tvarios instaliacijos ir daugybė kitų staigmenų. Komplexo koridorius ir išskirtines vidaus erdves vėl pripildys meduolių, kardamono ir kitų žiemos kvapų aura. Pasižymėkite kalendoriuose: gruodžio 11–14 d. Lukiškių skg. 6, Vilniuje.

„Eurovaistinės Kalėdinis bėgimas“ – seniausias Vilniaus bėgimo renginys. Ši šventinė tradicija suburia bėgikus iš visos Lietuvos į linksmiausią metų startą – dalyviai pasirodo su kalėdiniais kostiumais ir mėgaujasi nepakartojama atmosfera, bėgdami šventiškai pasipuošusiomis Vilniaus gatvėmis. Gruodžio 6 d., Senamiestyje. 3, 6 arba 12 km trasos.

Paroda „Amžinybės nenuilstanti banga“ („The Tireless Wave of Eternity“) vyksta Lietuvos nacionalinio dramos teatro fojė nuo 2025 m. rugsėjo iki 2026 m. sausio 1 d. Ši ekspozicija – tai meninė interpretacija, nagrinėjanti laiko tėkmę, amžinybės pojūtį ir nenutrūkstamą gyvenimo bei kūrybos srautą. Parodoje lankytojai gali išvysti šiuolaikinius kūrinius, inspiruotus filosofinių ir metafizinių temų, kurie kvies sustoti akimirkai, įsiklausyti į vidinį ritmą ir patirti laiko nenuspėjamumą nauju kampu. Ekspozicija sukurta siekiant ne tik įprasminti žiūrėjimo procesą, bet ir paskatinti asmeninius apmąstymus apie žmogaus vietą amžinybės kontekste.

MOKINIŲ DARBAI

Praeitų metų abituriento rašinys. Autorius - Matas Zaleckis

Ar praeitis gali būti nemirtinga?

Šiuolaikiniame pasaulyje, ypač tarp jaunų žmonių, yra įsitvirtinusi nuostata, kad reikia gyventi šia diena, o viskas, kas ateina iš praeities – pasenę, neturi nieko bendra su dabartimi ar net trukdo ateičiai. Dėl tokio požiūrio atmetama tūkstančiai metų gyvenimiškos patirties: filosofija, ypač metafizika, religija, menas – muzika, dailė, literatūra – ir visa žmogiškoji kultūra. Visa tai bandoma pakeisti tuščiavidurėmis ideologijomis, kurios, bandydamos atmesti praeitį ar net neigti žmogaus prigimtį, natūralią tvarką, nepasiūlo lygiavertės alternatyvos. Tačiau praeitis yra neatsiejama mūsų dabarties dalis, kuri gali ne tik suteikti atramą, dvasinę ramybę, bet ir padėti suprasti gamtos arba Kūrėjo dėsnius, visatos tvarką. Todėl praeitis yra svarbi ir gali būti nemirtinga tuomet, kai yra įamžinama, saugoma dabarties ir ateities kartų širdyse bei prisiminimuose, ir yra suprantama ne tik kaip įvykių seka, tačiau ir kaip metafizinės realybės dalis, padedanti suprasti visatos tvarką.

Visų pirma, praeitis gali būti nemirtinga tuomet, kai yra įamžinama ir saugoma dabarties ir ateities kartų širdyse bei prisiminimuose. Vakarų pasaulyje, taip pat ir Lietuvoje, bandoma visais būdais atsiplėšti nuo praeities: Jungtinėje Karalystėje gėdijamasi dėl kolonijinės praeities, neigiami tuo metu įvykę pasiekimai ar jų didybė, JAV gyvenantys baltaodžiai yra verčiami jausti kaltę dėl vergijos, neigiamas jų kultūrinis identitetas, vokiečiams ir prancūzams peršama pražūtinga nuostata, kad neva dėl praeityje vykusių žiaurumų tiek dabartinė, tiek ateities kartos turės jausti atsakomybę už tai, ką padarė kolonijiniu laikotarpiu. Jono Noreikos – Generolo Vėtros memorialinės lentos, Kazio Škirpos alėjos ir Smetonos įamžinimo vengimo pavyzdžiai rodo, kad šis mąstymo modelis neaplenkė ir Lietuvos. Kaip rodo šių šalių pavyzdžiai, toks mąstymas ne tik nesuteikia naudos nuo žiaurumų nukentėjusiems Trečiojo pasaulio šalių gyventojams, tačiau ir ardo visuomeninę tvarką, trina šių šalių tautinį identitetą. Prisiminti praeitį yra ypač svarbu laikotarpiais, kuomet bandoma ją ištrinti. Vienas skaudžiausių istorijos smūgių lietuvių tautai – 50 metų trukusi bolševikinės TSRS okupacija. Jos metu ne tik mirė didelė dalis elitinio Lietuvos genofondo, tačiau ir buvo bandoma, remiantis komunistine ideologija, sunaikinti pačią tautos sielą – jos istoriją ir tautinį identitetą. Praeities įamžinimo ir jos išsaugojimo svarbą puikiai aprašė Kazys Bradūnas, XX a. vid. lietuvių poetas savo eilėraštyje „Krauju krikštyti“. Jame nusikeliama į ankstesnį laikotarpį, kada svetimos jėgos bandė ištrinti lietuvių tautos identitetą – karus su krikščioniškaisiais ordinais. Pirmoje strofoje lyrinis subjektas sutapatina save su žuvusiais kovose protėviais: „Mano genties/ Pirmajam pilkapy guli“, taip įvardindamas save kaip jų tęstinumą. Eilėraštyje vyrauja liūdesio dėl žiauraus protėvių likimo atmosfera, tačiau taip pat skaitytojas kviečiamas imti protėvių ugnį: „Balto kaulo žvakidę“ ir nešti ją tolyn: „... Neužpūski/ Mėlyno lino liepsnos...“. Paskutinėje strofoje liūdesį pakeičia viltingas šūkis: „Paskutiniam pilkapy brinksta/ Legendos grūdas“. Jis rodo, kad, nepaisant praeities iššūkių, tauta atgimsta naujam gyvenimui, o žuvę protėviai tarsi atgyja savo palikuonių pavidalu. Taip pateikiama kultūrinė nuoroda į senovės baltų tikėjimą, kuriame buvo tikima, kad protėvių vėlės gali atgimti savo palikuonimis, kad galėtų sugrįžusios į žemę užbaigti nepabaigtus darbus. Šio eilėraščio pagrindinė metafizinė mintis -

dabarties kartų dvasinė tąsa su protėviais yra universaliai aktuali ir dabarčiai, ir praeičiai, ir ateičiai, ir amžinybei, nes žmogus, kaip ir bet koks kitas gyvas organizmas, yra visų savo protėvių visuma ir gali likti amžinai gyvas per savo palikuonis. Taigi praeitis gali būti nemirtinga tuomet, kai išlieka gyva dabarties bei ateities kartų širdyse ir prisiminimuose ir yra įamžinama.

Antra, praeitis gali būti nemirtinga tuomet, kai yra suvokiama ne tik kaip tiksli chronologinė įvykių seka, tačiau ir kaip metafizinės realybės dalis, padedanti suprasti visatos tvarką. Istorija dažnai suprantama tik kaip vienas po kito sekančių įvykių grandinė, kuri neturi jokios gilesnės prasmės. Dažnai remiamasi ir linijinės istorijos prielaida, kuri dar XX a. pradžioje buvo paneigta vokiečių filosofo Osvaldo Spenglerio dviejų tomų veikale „Vakarų saulėlydis“: tikima „istorijos prielaida“ mitu, kuris teigia, kad istorija visuomet eina į priekį, vyksta progresas ir ateina arba jau atėjo taškas, po kurio visos žmonijos ydos pradingsta, pasibaigia karai, tarpusavio kovos ir visi žiaurumai. Tačiau tokie įsitikinimai ne tik nepadedą sukurti geresnės ateities, bet ir supaprastina pačios praeities bei istorijos sąvokas, perkelia jas į vien materialų lygį. Sampratą, kad praeitis yra ne tik įvykių chronologija, tačiau ir anapusinės realybės išraiška, aprašė Julius Evola, XX a. italų filosofas, tradicionalistas, savo knygoje „Sukilimas prieš šiuolaikinį pasaulį“. Kūrinyje kaip dekadentiška kritikuojama po Apšvietos epochos pradėjusi kurtis ir po Prancūzijos revoliucijos įsitvirtinusi šiuolaikinio pasaulio santvarka, paremta liberalizmu ir individo asmeninės laisvės, kaip aukščiausios vertybės, suvokimu. Teigiama, kad kiekvienas laikotarpis įkūnija tam tikrą metafizinės realybės aspektą. Pasak Evolos, visos didžios civilizacijos – Senovės Egiptas, Graikija, Romos Imperija bei viduramžių Europa, yra siejamos tradicijų arba praeities aspekto: hierarchijos, aiškiai į socialines grupes arba kartas pagal prigimtį pasidalijusios visuomenės, drąsos bei ištikimybės idealų. O dekadentiškas visuomenės – civilizacijos, išgyvenančias žlugimą, sieja egalitarizmas, moralinis reliatyvizmas, idealų atsisakymas, masių valdymas. Ši metafizinės realybės sąsaja su istorijos samprata rodo, kad praeitis, dabartis ir ateitis yra ne vien laikotarpiai, bet ir tiltai su anapusybe, visatos tvarkos supratimo įrankiai. Ši knyga yra aktuali visiems, bet ypač šiems laikams, kuomet liberalizmo prielaidos yra privedamos prie jų logiškų išvadų ir Vakarų civilizacija išgyvena prasmės krizę. Taigi praeitis gali būti nemirtinga tuomet, kai yra suvokiama ir kaip metafizinės realybės dalis, o ne tik kaip chronologinė įvykių seka.

Apibendrinamas galiu teigti, kad, nors ir kaip bandoma tai neigti, praeitis – neatsiejama mūsų dalis, nes mes esame visų savo protėvių visuma ir, galima sakyti, kad jie lieka gyvi per mus, o mes – per savo palikuonis. Taip pat ir pati praeitis yra ne vien įvykęs konkretus įvykis, bet ir transcendentinė jo išraiška. Taigi praeitis gali būti nemirtinga, jei yra įamžinama, išlieka gyva mūsų širdyse, prisiminimuose ir yra suprantama ne vien materialiai, bet ir kaip anapusbės dalis.